

ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
EDUCATION STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF
GRADUATE CHARACTERISTIC BASED ON FACULTY OF
EDUCATION IDENTITY, BURAPHA UNIVERSITY

ดร.พัชร์วิภา โพธิ์ศรี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2) ศึกษาสภาพการพัฒนาคณะคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 3) นำเสนอยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต และบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบประเมินยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บัณฑิตมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านคุณเสถียรภาพ ด้านประเสริฐน้ำใจ ด้านวินัยชั้นครู และด้านวิชาการเป็นเลิศ 2) สภาพการพัฒนาคณะคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์พบว่าคณะศึกษาศาสตร์มีสภาพการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านวินัยชั้นครู ด้านประเสริฐน้ำใจ ด้านวิชาการเป็นเลิศ ด้านคุณเสถียรภาพ 3) ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อเสริมสร้างจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในการดูแลเสถียรภาพ

Abstract

The purposes of this study were to study the characteristics of graduates based on faculty of Education identity, Burapha University and to study the development of expected characteristics of graduates based on faculty of Education identity and proposed education strategies for the development of graduate characteristics based on faculty of Education identity, Burapha University. Mixed method research design was adopted for this study. The participants were graduate employers, graduates, and staffs from faculty of Education. The research instruments consisted of questionnaires, which contained five-levels of rating scales, in-depth interview, and strategy

*อาจารย์ประจำภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

assessment. The data were analyzed by using mean, standard deviation and content analysis. Findings of the study were as follows :

1. The total mean score on the characteristics of graduates based on faculty of Education identity, Burapha University was at high level, when each aspect was considered, it was found that a highest level of these aspects health conscious, abundant generosity, highly discipline and academic excellence.

2. The total mean score on the development of expected characteristics of graduates based on faculty of Education identity was at high level, when each aspect was considered, it was found that a high level of these aspects highly discipline, abundant generosity, academic excellence and health conscious.

3. Education strategies for the development of graduate characteristics based on faculty of Education identity, Burapha University were proposed 1) education strategies for the development of academic leader, 2) education strategies for the development of moral and teacher professional ethics 3) education strategies to enhance volunteer spirit and corporate social responsibility 4) education strategies for the development of health conscious

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคสังคมนฐานความรู้ที่มีองค์ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนขีดความสามารถในการแข่งขัน ยิ่งทวีให้เห็นบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งของบทบาทการศึกษาต่อการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องเตรียมคนให้พร้อมรับต่อแรงกดดันจากสังคมนรอบด้านที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ต่อจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศที่ครอบคลุมทุกมิติ ส่งผลให้สถาบันระดับอุดมศึกษาต้องกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงกับมิติการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์ทางด้านศึกษาศาสตร์ซึ่งมีลักษณะเป็นสหวิทยาการที่เชื่อมโยงและบูรณาการกับสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลให้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กำหนดยุทธศาสตร์การผลิต

บัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีคุณลักษณะที่สร้างความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ โดยการกำหนดอัตลักษณ์ของบัณฑิต คือ “วิชาการ เป็นเลิศ ประเสริฐน้ำใจ วินัยชั้นครู ดูแลสุขภาพ” แต่ปัจจุบันพบว่ายังไม่มี การติดตามผลการดำเนินการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ในภาพรวมทุกระดับ ทราบเพียงผลสะท้อนกลับจากผู้บัณฑิตเฉพาะระดับปริญญาตรีเท่านั้น ดังรายงานผลของคณะศึกษาศาสตร์ปี พ.ศ. 2555 ด้านการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 16.2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยการประเมินผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์เท่ากับ 3.68 การขาดข้อมูลดังกล่าวย่อมสะท้อนความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินงานและย่อมส่งผลกระทบต่อการผลิตบัณฑิตในภาพรวมทุกระดับ

ด้วยเหตุดังกล่าวจำเป็นต้องมีการศึกษาผลการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตตาม อัตลักษณ์ให้ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการปรับยุทธศาสตร์การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถก้าวสู่เวทีการแข่งขันได้อย่างเต็มภาคภูมิ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นำเสนอยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตาม อัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวนโดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 125) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แต่ละชั้นภูมิทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 1,990 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 322 คน
- บัณฑิต จำนวน 1,990 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 322 คน
- บุคลากร จำนวน 160 คนและทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 4 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่เป็นจริงตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต
2. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตและบุคลากร

3. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรและผู้ใช้บัณฑิต
4. แบบประเมินยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่เป็นจริงตามอัตลักษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
3. แบบประเมินยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, SD = 0.52$) โดยอัตลักษณ์ด้านที่มากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ด้านดูแลสุขภาพ ($\bar{X} = 4.72, SD = 0.80$) รองลงมาคือด้านประเสริฐน้ำใจ ($\bar{X} = 4.56, SD = 0.40$) และด้านวินัยชั้นครู ($\bar{X} = 4.53, SD = 0.41$) ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณลักษณะบัณฑิตที่เป็นจริงตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
วิชาการเป็นเลิศ	4.25	0.45	ระดับมาก
ประเสริฐน้ำใจ	4.56	0.40	ระดับมากที่สุด
วินัยชั้นครู	4.53	0.41	ระดับมากที่สุด
ดูแลสุขภาพ	4.72	0.80	ระดับมากที่สุด
รวม	4.52	0.52	ระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าบัณฑิตและบุคลากรมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.87$) โดยอัตลักษณ์ด้านที่มากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ด้านวินัยชั้นครู ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.83$) ด้านประเสริฐน้ำใจ ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.82$) และด้านวิชาการเป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.73, SD = 0.83$) ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

อัตลักษณ์	บัณฑิต			บุคลากร			สรุปภาพรวม		
	Mean	SD	แปล	Mean	SD	แปล	Mean	SD	แปล
วิชาการเป็นเลิศ	3.59	0.83	ระดับมาก	3.87	0.82	ระดับมาก	3.73	0.83	ระดับมาก
ประเสริฐน้ำใจ	3.72	0.82	ระดับมาก	3.85	0.82	ระดับมาก	3.79	0.82	ระดับมาก
วินัยชั้นครู	3.87	0.80	ระดับมาก	3.83	0.85	ระดับมาก	3.85	0.83	ระดับมาก
ดูแลสุขภาพ	3.37	0.92	ปานกลาง	3.65	1.04	ระดับมาก	3.51	0.98	ระดับมาก
รวม	3.64	0.84	ระดับมาก	3.80	0.88	ระดับมาก	3.72	0.87	ระดับมาก

3. ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย

3.1 ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ

คณะศึกษาศาสตร์ควรกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บูรพาที่มุ่งให้บัณฑิตมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ ความรู้ ควบคู่คุณธรรม ความเป็นผู้นำทางวิชาการในศาสตร์ เฉพาะด้าน ความเชื่อมั่นที่จะเสนอความคิดเห็นตามหลัก วิชาการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมวิชาชีพและสังคม ความตื่นตัวในการแสวงหาความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่ เสมอ ความสามารถและทักษะวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ความสามารถในการประยุกต์เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน และความสามารถในการนำความรู้ด้านจิตวิทยา การศึกษามาทำความเข้าใจพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อหาเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้

3.2 ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาด้าน จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

คณะศึกษาศาสตร์ควรกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มุ่งให้บัณฑิตมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คุณธรรม จริยธรรม ที่เสริมสร้างภาพลักษณ์วิชาชีพครู ความประพฤติที่ สอดคล้องกับมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ความ รับผิดชอบต่อวิชาชีพและการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การครองตนที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ครู คุณลักษณะ ความเป็นผู้นำ ความมีวินัยและความตรงต่อเวลา ความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพและการแต่งกาย

3.3 ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อเสริมสร้าง จิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม

คณะศึกษาศาสตร์ควรกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มุ่งให้บัณฑิตมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ ความเสียสละต่อ ส่วนร่วม ความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ต่อกัน การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กรและการปรับตัว การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และความ มีจิตอาสาที่จะช่วยงานส่วนรวม

3.4 ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสร้างความ ตระหนักในการดูแลสุขภาพ

คณะศึกษาศาสตร์ควรกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพาที่มุ่งให้บัณฑิตมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ ความใส่ใจ ในการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ความใส่ใจดูแลสุขภาพ และสร้างภูมิคุ้มกันโรค ความฉลาดทางอารมณ์ การส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีและการปรับตัว ความใส่ใจต่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อมความใส่ใจเรื่องสุขอนามัยและการเลือก

รับประทานอาหารที่ดี ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมเพื่อ สันทนาการ

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาศภาพการพัฒนาคุณลักษณะ บัณฑิตตามอัตลักษณ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา โดยรวมพบว่ามีการดำเนินการระดับมาก ทั้งนี้ย่อม สะท้อนถึงผลการผลิตบัณฑิตที่เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยยึดกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับชาติเพื่อกำหนดคุณลักษณะ บัณฑิตและมุ่งให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สอดคล้องกับ อัตลักษณ์แต่ละด้าน สอดคล้องกับ Vroom (1964, p. 331) ที่กล่าวว่า ทศนคติเชิงบวกจะแสดงให้เห็นสภาพ ความพึงพอใจ เป็นผลจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วม ในกิจกรรมนั้น และ Hillgard et al. (1971, pp. 304-305) ที่กล่าวถึงกิจกรรมต่างๆ ว่าเป็นสิ่งจูงใจทางบวก (positive incentive) ที่จะทำให้เกิดเกิดความพึงพอใจ ตามเงื่อนไขของความต้องการ แนวคิดดังกล่าวมานี้ ย่อมสะท้อนภาพการดำเนินงานของคณะศึกษาศาสตร์ ในเชิงบวกได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาคณะคุณลักษณะบัณฑิต ตามอัตลักษณ์และการนำเสนอยุทธศาสตร์การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัต ลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ได้มุ่งให้บัณฑิตตระหนักถึงความสำคัญของอัตลักษณ์ ทุกๆ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการดูแลสุขภาพ ประเสริฐ น้ำใจ วินัยชั้นครู ควบคู่กับวิชาการเป็นเลิศ ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากพฤติกรรมการใช้ใจต่อสุขภาพย่อมสะท้อน ให้เห็นคุณลักษณะของครูที่มีจิตวิญญาณครูอย่าง แท้จริง ที่ตระหนักถึงการใส่ใจตนเองและผู้คนรอบข้าง สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1956, pp. 65-67) ที่ได้วิเคราะห์พฤติกรรมดูแลสุขภาพของมนุษย์โดย เชื่อมโยงกับพฤติกรรม ด้านพุทธิศึกษา (Cognitive domain) ด้านเจตคติ (Attitude domain) และด้านการ ปฏิบัติ (Psychomotor domain) นอกจากนี้ อัตลักษณ์ ด้านดูแลสุขภาพนั้นสามารถสะท้อนให้เห็นคุณลักษณะ

ที่มีแบบแผนในการคิดที่เป็นระบบเนื่องจากการดูแลตนเองเป็นแนวคิดของการกระทำที่เกิดจากความตั้งใจ มีเป้าหมายมีระบบระเบียบเป็นขั้นตอน (Orem, 1985, pp. 38-41)

นอกจากนั้นพบว่าการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต ที่ให้ความสำคัญต่ออัตลักษณ์ด้านประเสริฐน้ำใจ วินัยชั้นครู ควบคู่กับวิชาการเป็นเลิศ แสดงให้เห็นถึงการผลิตบัณฑิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขา ครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับชาติที่มุ่งให้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งความมีวินัยและความมีน้ำใจนั้นเป็นคุณธรรมจริยธรรมอันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพครู ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าทักษะทางปัญญา ดังที่ซิน อินทสระ (2544, หน้า 6-9) กล่าวไว้ว่าการสร้างควมมีวินัยนั้นถือเป็นจริยธรรมรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรืองความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาด้านอื่นๆ เนื่องจากผู้มีวินัยจะสามารถควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม (Charles, 2002, p. 3) รวมทั้งสามารถยับยั้งชั่งใจของตัวเองให้รางวัลตนเองเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความชั่ว (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2538, หน้า 59) จะเห็นได้ว่าจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของคณะศึกษาศาสตร์ที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นเลิศด้านวิชาการแก่บัณฑิต ให้มีความพร้อมที่จะก้าวสู่การเป็นแม่พิมพ์ของชาติที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความเจริญทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และเป็นผู้เปี่ยมด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู เพื่อสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรปรับยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตที่ครอบคลุมอัตลักษณ์ทุกด้าน

2. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรกำหนดแนวทางส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตที่ตามอัตลักษณ์คณะ ให้ทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความตื่นตัวจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเพิ่มประสิทธิภาพของปฏิบัติงานให้ดียิ่งๆ ขึ้น

3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรกำหนดแนวทางปรับยุทธศาสตร์ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้มีระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ด้านวินัยชั้นครู

4. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ควรกำหนดแนวทางปรับยุทธศาสตร์เพื่อประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ด้านดูแลสุขภาพให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นแนวทางกำหนดอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาด้านการดูแลสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2525). *เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กองวิจัยและบริการการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. (2552). *ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษากายใน มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษากายใน คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2555 (1 มิถุนายน 2555-31 พฤษภาคม 2556)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี: ฝ่ายบริหารยุทธศาสตร์และประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณิต สามี และคณะ. (2553). *ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษา จากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีปีการศึกษา 2551- 2552*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2546). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาบริการ เอกสารสอนชุดวิชา จิตวิทยาการบริการ หน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุตินา เทียนชัยทัศน์. (2551). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*. เพชรบุรี: วิทยาลัยพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและการพัฒนาข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ ๔ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ธัญชัย เวชเชษฐสุนนท์. (2556). *ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศรีราชา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนารีย์ เพ็ชรรัตน์. 2549. *ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนการสอนของกองงานวิทยาเขตบางนามวิทยาลัยรามคาแหง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคาแหง.
- ธีรวัฒน์ ชูวรรณ. (2549). *ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*. ปริญญาโทพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: นางลักษณ วีรัชชัย. (2543). *แนวคิดการวิจัยคือกระบวนการ(process)*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- นिरชรา ไชยแสง และศศิธร ตลปัดชา. (2555). *รายงานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของคณะและคุณภาพการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2554*. ขอนแก่น. ฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัวทอง ทองใบ. (2553). *ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อการลงทะเบียนแบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัทมกร วงศ์จิตรวรรณ. (2548). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*. อุตรดิตถ์.
- ประคอง วรรณสูตร. (2537). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปานจิต บุรณสมภพ. (2548). *ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อการของสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนัส หันนาคินทร์ และคณะ. (2542). *สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6*. กรุงเทพฯ: แมค.
- พนัสยา วรณวิไล. (2556). *ความความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา*. สงขลา: พยาบาลบรมราชชนนีสงขลา
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2543). *จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม. พิภพศิลป์
งามสูงเนิน. (2550). *การศึกษาความพึงพอใจของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ต่อการให้บริการงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชญาวีร์ สีนสวัสดิ์. (2552). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ปีการศึกษา 2550*. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรภัทร ยอดแก้ว. (2551). *พฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุษก ไกยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ระบบทะเบียนและสถิตินิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). *สถิตินิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพาแบ่งแยกตามคณะ*. วันที่ค้นข้อมูล 21 กุมภาพันธ์ 2557, เข้าถึงได้จาก <http://reg.buu.ac.th>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วสิน อินทสระ. (2541). *จริยศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สุจิตรา เรืองรัมย์ และสมนึก วงศ์ทอง. (2550). *ความพึงพอใจของนิสิต ระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ ต่อหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา กิจกรรมนิสิตและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร แก้วพระปราบ. (2549). *ความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- หน่วยแผนงานงานคลังและแผน. (2554). *แผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2548 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 7)*. ชลบุรี: สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, the classification of educational goals -- Handbook I: Cognitive Domain*. New York: McKay.
- Charles C.M. (2002). *Essential Elements of Effective Discipline*. Boston: Allyn and Bacon Press.
- Charles H. C. (1998). *On Self and Social Organization*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Gilmer, V., & Haller, B. (1966). *Industrial Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Herzberg, H. A. (2002). *Doing and Writing Qualitative Research*. London: SAGE Publications.
- Hillgard, E.R. (1977). *Divided consciousness: Multiple controls in human thought and action*. New York ; Wiley.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*, 607-610.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row Publishers.
- Maynard, W. S. (1975). *Responding to Social Change*. Pennsylvania: Dowden Hutchison & Press.
- Morse, N. C. (1955). *Satisfaction in the white collar job*. Michigan: University of Michigan Press.
- Naumann, E., & Giel, K. (1995). *Customer satisfaction measurement and management*. Chmccimati, OH: Thomson Executive Press.
- Orem, D. E. (1985). *A concept of self-care for the rehabilitation client*. *Rehabilitation Nurse, 10*(3), 33-36.
- Orem, D. E. (1985). *Nursing: Concepts of practice*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Santa Cruz County Office of Education. (2012). *Partnership for 21st Century Skills*. Retrieved December 4, 2012, from http://www.santacruz.k12.ca.us/ed_services/eliteracy/partnership_21st_century_skills.html
- Smith, H. K. (1955). *Psychology of industrial behavior*. New York: McGraw-Hill Book.
- Strauss, G., & Sayles, L. R. (1960). *Personnel: The human problems of management*. Eaglewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.

Yamane, Taro. 1973. *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York : Harper and Row Publication.

Vroom, V. H. (1964). *Work and Motivation*. New York: Wiley.

Wallerstein, H. (1971). *Dictionary of Psychology*. Maryland: Penguin Book.

Winter, D. G. (1973). *The power motive*. New York: The Free Press.